

Ikus-entzunezkoen kontsumoa udalerrri euskaldunetan

LEHEN HEZKUNTZA

Uzturpe ikastola

2022ko apirila

Ikus-entzunezkoen kontsumoari buruzko inkesta bat egin du UEMAk umeen eta gazteen artean. 10-18 urteko herritarrek bete dituzte galdetegiak, batik bat ikastetxeen bidez, Lehen Hezkuntzako laugarren mailatik eta Batxilergoko bigarren mailara. Guztira baliozko 11.600 inkesta bildu dira.

Datuen azterketa xehea uda ondoren aurkeztuko du UEMAk, baina, horren aurrerapen gisara, txosten honetan bildu dira ikastetxeari dagozkion datu zehatzak. Aurrerapen honen helburua da zentroari informazioa itzultzea, galdetegien emaitza nagusiak aurreratuz, bere jardunerako baliagarri izango zaizkiolakoan. Datu hauek barne-erabilerakoak dira, eta UEMAk ez ditu inolaz ere zabalduko ikastetxekako emaitzak; udalari, bai, helaraziko zaizkio, baina betiere udalerrri osoko datuak bateratuta. Dokumentu honetan soilik ikastetxeari dagozkion emaitzak bildu dira, eta, horiek testuinguruan jartze aldera, uda ostean izango da datu orokorrekin alderatzeko modua.

Aukera hau baliatu nahi dugu UEMAREN izenean eskerrak emateko, galdetegia bideratzeko egin duzuen ahaleginagatik. Oso lagin handia lortu dugu, eta modua emango du analisi xehea egiteko.

LAGINA

Lehen Hezkuntzako laugarren mailatik aurrera egin da inkesta, eta ikastetxean guztira 106 galdetegi baliozkotu dira. Litekeena da horiek baino galdetegiren bat gehiago jaso izana, baina baliozkotzean baztertu dira batzuk, akatsak zituztelako edo ikasle horiek ez direlako UEMAKO herriren batean bizi.

IKASLEEN HIZKUNTZA-EZAUGARRIAK

Ikus-entzunezkoen kontsumoa egoki aztertzeke, galdetegiaren lehen zatian ikasleen hizkuntza-ezaugarriak landu dira. Horrek modua eman du jakiteko zein den ikasleriaren hizkuntza-perfila. Datu horiek landu egingo dira azterketa orokorrean, eta ezaugarri horiekin alderatuko da ikus-entzunezkoen kontsumoa; besteak beste, lehen hizkuntzarekin, erraztasunarekin eta erabilerarekin.

Lehen hizkuntza

Aldagai horrek adierazten du ikasleak zein hizkuntza jaso zuen edo zituen umetan; oro har, etxeko hizkuntza izaten da, gurasoetatik seme-alabetara transmititzen dena (ama-hizkuntza ere esaten zaio). Ikastetxean, honako hau da ikasleek lehen hizkuntzaren aldagaian eman duten erantzuna:

Euskara	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Beste bat
72,6	6,6	14,2	6,6

Erraztasun erlatiboa

Hizkuntzaren erabilerrari dagokionez, aldagai garrantzitsua da erraztasun erlatiboarena; alegia, hiztunak zein hizkuntzatan egiten duen errazen, zein zaion hizkuntza erosoagoa. Izan ere, euskara jakitetik harago, erraztasuna giltzarria da erabiltzeko. Maiz lehen hizkuntzarekin lotua egoten da. Erraztasun erlatiboari dagokionez, honako emaitza hauek eman dituzte ikastetxeko galdetegiak:

Euskaraz errazago	Euskaraz edo gaztelaniaz berdin	Gaztelaniaz errazago
58,5	28,3	13,2

Ohiko erabilera

Hizkuntzaren erabilera aztertu da ikasleen ohiko eremuak kontuan hartuta: etxea, ikasgela, ikaskideak gelatik kanpo, lagunak eta eskolaz kanpoko jarduerak. Erabilera tasa esleitua jaso da ondorengo taula honetan: ikasleek adierazi dute ohiko hizkuntza zein duten bost eremu horietan (beti euskara, gehienetan euskara, euskara eta erdara berdintsu, gehienetan erdara ala beti erdara), eta, horietan oinarrituta, erabilera tasak kalkulatu dira. Honako hauek dira ikastetxeko emaitzak:

Etxean	Ikasgelan	Ikaskideak gelatik kanpo	Lagunak	Eskolaz kanpoko jarduerak
76,4	86,3	81,6	82,8	80,0

Txateko hizkuntza

Hizkuntzaren erabilera jada ez da mugatzen aurrez aurreko ahozko jardunera: gero eta garrantzi handiagoa du sare sozialen bidezko harremanak ere, ahozkoak eta idatzizkoak. Txatean erabiltzen duten hizkuntzari buruz galdetu zaie ikasleei, eta honako hauek dira zentroan jasotako emaitzak:

Euskara	Euskara eta erdara	Gaztelania	Beste hizkuntza bat	Txatean ez da ibiltzen
63,2	11,3	6,6	0,9	17,9

Sakelako telefonoaren erabilera

Ikus-entzunezkoen kontsumoarekin lotuta, bada kontuan hartu beharreko aldagai garrantzitsu bat: sakelako telefonoaren erabilera. Lehen Hezkuntzako ikasleei galdetu egin zaie horri buruz, alegia, sakelako telefonorik ba ote daukaten edo erabiltzen ote duten. Hauek dira eskolako datuak:

Ikasleak bere telefonoa du	Gurasoen telefonoa erabiltzen du	Ez du telefonorik erabiltzen
25,5	42,5	32,1

TELEBISTA

Ikus-entzunezkoen kontsumoa aztertzeko, lehenik eta behin telebista kateei erreparatu zaie. Ohiko kontsumoa hartu da aztergai, eta, horretarako, galdetu zaie azken hiru egunetan zein kate ikusi dituzten —askok kate bat baino gehiago ikusi dute, eta, beraz, kate guztien kontsumoaren batura %100 baino handiagoa da: portzentajeak adierazten du zenbat ikaslek ikusi duten kate bakoitza—.

ETB1	ETB3	Euskarazko toki TBak	ETB2	Antena 3	Cuatro
34,0	28,3	2,8	19,8	8,5	8,5
Telecinco	La Sexta	Clan	Disney	Boing	Nickelodeon
8,5	5,7	44,3	3,8	29,2	4,7
Neox	Dmax	TDP	Energy	GolTV	Divinity
17,9	12,3	2,8	8,5	6,6	0,9
FDF	Fox	24H	Trece	Dkiss	Batere ez
9,4	0,9	2,8	2,8	0,0	7,5

Plataformak

Ikus-entzunezko plataformen kontsumoa ere gisa berean aztertu da: ikasleetatik zenbatek erabili duen bakoitza azken hiru egunetan —beraz, plataforma horietara sarbidea izatetik harago, ohiko kontsumoa aztertu da—. Ikasle batzuek plataforma bat baino gehiago erabiltzen dituzte, eta, horrenbestez, plataforma guztien kontsumoaren batura %100 baino handiagoa da. Hona emaitzak:

Netflix	Disney+	Movistar+	Amazon	AppleTV	Nahieran	HBO
55,7	20,8	17,0	21,7	2,8	11,3	3,8
RakutenTV	Starzplay	Fubo	Mitele	Filmin	Batere ez	
1,9	0,0	5,7	2,8	1,9	14,2	

Serieen hizkuntza

Ikus-entzunezkoen kontsumo hori zein hizkuntzatakoa da? Telebista kateak eta plataformak aintzat hartuta, galdetu zaie zein hizkuntzatan ikusi duten azken seriea edo marrazki biziduna. Ondorioak:

Euskara	Gaztelania	Ingelesa	Beste bat	Ez du ikusten
29,2	64,2	1,9	1,9	2,8

SARE SOZIALAK

Ikus-entzunezkoen kontsumoa ezin da mugatu telebistara edo plataformetara: sare sozialek ere pisu nabarmena dute gaztetxoek egunerokoan, eta ikus-entzunezko jarduna dago horren oinarrian ere. Hortaz, aztergai hartu da sare sozialen erabilera eta horietako hizkuntza-jarduna. Lehenik, galdetu zaie zein sare sozial erabili ohi dituzten —bat baino gehiago aukeratu dituzte batzuek—. Emaitzak:

Facebook	Googlechat	Instagram	Snapchat	Telegram
4,7	0,0	6,6	11,3	0,0
Tiktok	Twitch	Twitter	Whatsapp	Youtube
38,7	8,5	3,8	26,4	87,7

Instagram

Bereziki erreparatu zaie hedapen handieneko sare sozialei, horietako jarduna hobeto aztertze aldera. Instagramen argazkiak eta bideoak ikusi eta igo daitezke, posten bitartez edo storyak sortuta. Lehenik, galdetu zaie egunean batez beste zenbat denbora pasatu ohi duten Instagram sare sozialean.

> 2 ordu	1-2 ordu	½ - 1 ordu	15-30 minutu	<15 minutu	Batere ez
3,8	3,8	2,8	1,9	6,6	81,1

Bigarrenik, sorkuntzari buruz galdetu zaie: zein hizkuntzako edukiak jartzen dituzten Instagramen.

Euskaraz beti	Euskaraz gehien	Gaztelaniaz beti	Gaztelaniaz gehien	Euskaraz eta gaztelaniaz	Beste batean beti	Beste batean gehienetan	Edukirik ez dut igotzen
0,9	0,9	5,7	0,9	1,9	0,0	0,0	89,6

Youtube

Interneten bideoak partekatzeko webgunea da Youtube, hedapen handikoa. Sare sozial gisa hartu da azterketa honetan. Batetik, aztertu da ikasleek egunean batez beste zenbat denbora ematen duten.

> 2 ordu	1-2 ordu	½ - 1 ordu	15-30 minutu	<15 minutu	Batere ez
11,3	15,1	24,5	18,9	20,8	9,4

Denbora hori zer hizkuntzako bideoei eskaintzen dieten batez ere, hona ikastetxeko emaitzak:

Batez ere euskaraz	Batez ere gaztelaniaz	Batez ere ingelesez	Berdintsu euskaraz eta gaztelaniaz	Berdintsu euskaraz eta ingelesez	Berdintsu ingelesez eta gaztelaniaz	Ez du Youtube erabiltzen
16,0	50,9	3,8	14,2	0,0	5,7	9,4

Twitch

Sare sozial honetan zein hizkuntzako kontuak jarraitzen dituzten ikasleek, hau da eskolako egoera:

Batez ere euskaraz	Batez ere gaztelaniaz	Batez ere ingelesez	Berdintsu euskaraz eta gaztelaniaz	Berdintsu euskaraz eta ingelesez	Berdintsu ingelesez eta gaztelaniaz	Ez du Twitch erabiltzen
1,9	14,2	0,9	0,9	0,0	0,9	81,1

Twitchen ezer argitaratuz gero zein hizkuntzatan egiten duten ikasleek eurek, hona hemen emaitza:

Batez ere euskaraz	Batez ere gaztelaniaz	Batez ere ingelesez	Berdintsu euskaraz eta gaztelaniaz	Berdintsu euskaraz eta ingelesez	Berdintsu ingelesez eta gaztelaniaz	Ez du Twitchera ezer igotzen
4,7	7,5	0,9	1,9	0,0	0,0	84,9

Tiktok

Bideo laburrak partekatzeko sare soziala da Tiktok, eta, aurrekoen ildotik, erreparatu zaio ikasleek zenbat denbora igarotzen duten Tiktoken batez beste, eta zer hizkuntzatan ikusten eta egiten duten.

> 2 ordu	1-2 ordu	½ - 1 ordu	15-30 minutu	<15 minutu	Batere ez
4,7	13,2	7,5	11,3	11,3	51,9

Tiktok sare sozialean zein hizkuntzako bideoak ikusten dituzten, emaitza hau eman dute ikasleek:

Batez ere euskaraz	Batez ere gaztelaniaz	Batez ere ingelesez	Berdintsu euskaraz eta gaztelaniaz	Berdintsu euskaraz eta ingelesez	Berdintsu ingelesez eta gaztelaniaz	Ez du Tiktok erabiltzen
6,6	25,5	0,9	7,5	0,9	3,8	51,9

Eta ikasleek eurek zein hizkuntzatan igotzen dituzten bideoak Tiktokera, hauexek dira emaitzak:

Batez ere euskaraz	Batez ere gaztelaniaz	Batez ere ingelesez	Berdintsu euskaraz eta gaztelaniaz	Berdintsu euskaraz eta ingelesez	Berdintsu ingelesez eta gaztelaniaz	Ez du ezer igotzen Tiktokera
4,7	12,3	0,9	4,7	0,0	0,0	77,4

MUSIKA

Ikus-entzunezkoen kontsumoarekin lotuta, musikarena ere aztertu da inkesta honen bidez: ikasleek non eta zein hizkuntzatan entzun ohi duten musika. Lehenik, euskarriari buruz galdetu zaie: musika zer bidetatik entzun ohi duten batez ere. Aukera bat baino gehiago egin ahal izan dituzte, eta, beraz, euskarri guztien baturak %100 baino gehiago ematen du emaitza. Hona hemen ikastetxeko datuak:

Youtube	Internetetik jaitsi	Spotify	Kontzertuak	Diskoak	Besterik
83,0	7,5	40,6	16,0	20,8	3,8

Musika entzunaldi horietan zein hizkuntza den nagusi, honako emaitza hau eman dute galdetegiek:

Beti euskaraz	Beti gaztelaniaz	Beti beste hizkuntzetan	Batez ere euskaraz	Batez ere gaztelaniaz	Batez ere beste hizkuntzetan	Berdin euskaraz eta besteetan
12,3	9,4	1,9	10,4	11,3	3,8	50,9

BIDEO JOKOAK

Azkenik, bideo jokoaren kontsumoa hartu da aztergai, horiek ere ikus-entzunezko edukiak direla aintzat hartuta. Batetik, bideo jokoaren erabilerari begiratu zaio, eguneko batez besteko denborarekin:

> 2 ordu	1-2 ordu	½ - 1 ordu	15-30 minutu	<15 minutu	Batere ez
15,1	15,1	17,9	16,0	13,2	22,6

Bigarrenik, galdetu da bideo jokoaren hizkuntza zein den. Hona hemen eskolako ikasleen erantzunak:

Euskaraz gehien	Gaztelaniaz gehien	Ingeleseaz gehien	Beste hizkuntza batzuetan gehien	Bideo jokorik ez
7,5	64,2	16,0	0,9	25,5